

ÎNCHIERE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Mițul Alexandru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mițul Alexandru împotriva Ministerului Justiției cu privire la repunerea în termen, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Mițul Alexandru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 octombrie 2015, prin care s-a respins cererea cu privire la repunerea în termen, s-a respins parțial acțiunea ca fiind tardivă și parțial ca fiind neîntemeiată

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2015 prin intermediul oficiului poștal Mițul Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repunerea în termen, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Mițul Alexandru a indicat că prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 noiembrie 2006, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2007, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 195 alin. (2) Codul penal și condamnat la 10 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2008 s-a admis recursul său, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2007 și s-a trimis pricina la rejudecare.

La 04 august 2008 a depus la Curtea Europeană a Drepturilor Omului cerere împotriva Republicii Moldova, care până în prezent nu a fost examinată.

Comisariatul de Poliție sect. Botanica mun. Chișinău și Procuratura sect. Botanica mun. Chișinău au pornit cauza penală în baza unui împrumut în mărime de 3 000 dolari SUA, fără a ține cont că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 decembrie 2005 s-a încasat de la partea vătămată în folosul său suma de 1 540 dolari SUA.

La 27 ianuarie 2006 Procuratura sect. Botanica mun. Chișinău a pornit cauza penală pentru însușirea sumei de 2 280 lei și 100 dolari SUA, ulterior procesul fiind clasat, fără a-i fi restituiți banii ridicați în sumă de 3 900 lei.

La 11 august 2004 au fost anexate ca corpuri delictive bunurile sale personale – o geantă din piele naturală, 3 ștampile, documentele de constituire a societății cu răspundere limitată „Arbatax-Gaz” și Întreprinderii de Stat „Padex”, două carnete, fotografii, pastile Cavinton.

Prin încheierea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 14 aprilie 2010 a fost obligat Inspectoratul de Poliție sect. Botanica mn. Chișinău să-i restituie bunurile materiale – corpurile delictive ridicate la 11 august 2004 în valoare de 24 480 lei.

Ministerul Justiție urmează să-i repare procentul de refinanțare în mărime de 40 867,20 lei, având în vedere calculul de 28 380 lei x 4% x 36 luni și venitul ratat în mărime de 135 048 lei având în vedere calculul de 28 380 lei x 15% x 36 luni, în total suma de 204 295,2 lei.

Cere Mițul Alexandru repunerea în termenul de depunere a acțiunii și încasarea de la Ministerul Justiție în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 5 000 000 lei și a prejudiciului material în mărime de 204 295,2 lei (f.d. 1-3).

La 04 august 2015 Mițul Alexandru a depus cerere de concretizare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată solicitând repunerea în termen pentru depunerea cererii de chemare în judecată în baza Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 și Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XII din 25 februarie 1998; încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat prin însușirea banilor în sumă de 2 280 lei și 100 dolari SUA și bunurilor personale – corpuri delictive în valoare de 28 840 lei, în sumă totală de 33 080 lei, a dobânzii de refinanțare în mărime de 218 328 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 436 656 lei, a venitului ratat în mărime de 436 656 lei, încasarea prejudiciului moral cauzat prin arestul preventiv ilegal la 12 noiembrie 2004 în timp ce se afla la tratament medical staționar la Instituția Medico-Sanitară Publică „Sfânta Treime”, pentru supunerea la acțiuni de tortură și maltratare la 12 noiembrie 2004 și 13 noiembrie 2004, pentru condamnarea ilegală în cauza penală pentru arenda automobilului VAZ-24035 în baza contractului de arendă încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Smirtrans”, recunoașterea ilegală a calității de bănuț, învinuit, condamnarea ilegală cu amendă în mărime de 700 unități convenționale pentru împrumutul de bani în mărime de 3 000 dolari SUA în baza recipisei din 18 iulie 2004 și pentru contractul încheiat cu Tudor Bachiuța și societatea pe acțiuni „Incomaș” în sumă totală de 5 000 000 lei.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor Mițul Alexandru a indicat că organul de urmărire penală a Comisariatului de Poliție sect. Botanica mun. Chișinău și Procuratura sect. Botanica mun. Chișinău la începerea urmăririi penale au încălcat competența teritorială, deoarece cauza penală a fost pornită la demersului lui Gachiuța Tudor cu viză de reședință în satul Colonița, sect. Ciocana mun. Chișinău.

În perioada de la 12 noiembrie 2004 până la 17 ianuarie 2005 s-a aflat sub arest preventiv, fiind eliberat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2005.

La 18 ianuarie 2005 a fost internat de urgență la Instituția Medico-Sanitară Publică „Sfânta Treime”, iar în perioada până la 26 noiembrie 2006 a urmat mai multe tratamente.

Articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că nici o persoană nu poate fi condamnată penal pentru un împrumut de bani.

Organele procuraturii nu au cercetat probele administrate și nu s-au expus în privința arestului preventiv la 12 noiembrie 2004, falsificarea procesului-verbal de perchițiție corporală din 12 noiembrie 2004, că banii în sumă de 2 280 lei și 100 dolari SUA și lucrurile personale ridicate la 12 noiembrie 2004 au fost transmiși de la Comisariatul de Poliție sect. Centru mun. Chișinău la Comisariatul de Poliție sect. Botanica mun. Chișinău fără întocmirea procesului-verbal de primire-predare, întocmirii raportului de efectuare a expertizei medico-legale repetate la 10 mai 2010.

Legislația în vigoare acordă dreptul instanțelor de judecată de a-l repune în termenul de adresare (f.d. 85-87).

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 s-a respins cererea de repunere în termen a pretențiilor cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală.

S-au respins ca fiind neîntemeiate pretențiile lui Mițul Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin însușirea bunurilor și banilor, încasarea dobânzii de refinanțare, de întârziere, venitului ratat și prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de parte vătămată.

În rest pretențiile au fost respinse ca fiind tardive (f.d. 113, 126-131).

La 21 octombrie 2015 Mițul Alexandru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 (f.d. 120).

Prin mandatul din 10 august 2015 Osoian Lilian a fost împuternicit de Mițul Alexandru să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată (f.d. 77).

La 05 noiembrie 2015 avocatul Osoian Lilian a depus în interesele lui Mițul Alexandru apel împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 (f.d. 134).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 01 martie 2016 a respins apelul declarat de Mițul Alexandru și a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 06 octombrie 2015 (f.d. 144-150).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2008, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2009, s-au admis cererile de apel depuse de Mițul Alexandru și avocatul acestuia, s-a casat sentința Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2006, s-a rejudecat cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Mițul Alexandru a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit, a) și c) Codul penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 14 000 lei. Conform art. 88 alin. (5) Codul penal, în vederea atenuării pedepsei, durata arestului de la 12 noiembrie 2004 până la 17 ianuarie 2005 și de la 06 martie 2008 până la 29 octombrie 2008 s-a inclus pedeapsa stabilită spre executare rămânând amenda în mărime de 250 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 lei.

Cauza penală în privința lui Mițul Alexandru s-a finisat prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2009.

Mițul Alexandru a depus cererea de chemare în judecată la 20 mai 2015 cu omiterea termenului de adresare și nu a prezentat probe pertinente și veridice cu privire la imposibilitatea realizării dreptului la acțiunii.

Au mai motivat că argumentul că a aflat cu întârziere despre adoptarea legilor care îi acordă dreptul la repararea prejudiciului nu constituie temei de repunere în termen, deoarece actele legislative au caracter public, iar necunoașterea legii nu poate fi invocată ca o scuză în acest sens.

Mițul Alexandru nu a prezentat probe care ar confirma ridicarea sumelor de 2 280 lei și 100 dolari SUA și însușirii acestor sume de către reprezentanții statului, iar o parte din bunuri au fost restituite contra recipisă fiului Mițul Timofei.

La 10 mai 2016 Mițul Alexandru a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, repunerea recursului în termen, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de concretizare a pretențiilor cu recunoașterea faptului că i-au fost încălcate drepturile în cadrul cauzei penale, că la 12 noiembrie 2004 a fost supus arestului preventiv ilegal dovedit prin cumulul de probe anexate la materialele cauzei penale, că a fost supus torturii la Instituția Medico-Sanitară Publică „Sfânta Treime”, la Comisariatul de Poliție sect. Centru mun. Chișinău și Comisariatul de Poliție sect. Botanica, mun. Chișinău, că a fost supus arestului preventiv în perioada de la 12 noiembrie 2004 până la 17 ianuarie 2005 și de la 06 martie 2008 până la 29 octombrie 2008, recunoașterea faptului că judecătorii la examinarea cauzei penale au fost nepărtinitori, deoarece art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că nici o persoană nu poate fi condamnată penal pentru un împrumut de bani, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 5 000 000 lei și a prejudiciului material în mărime de 1 204 295,20 lei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Mițul Alexandru în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Mițul Alexandru copia deciziei din 01 martie 2016 la 18 martie 2016 (f.d. 151).

Prin urmare, recursul declarat de Mițul Alexandru la 10 mai 2016 este depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Mițul Alexandru în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Mițul Alexandru în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Mițul Alexandru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan